

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/341/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

331./2015. (IX. 24.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ jogi képviselője, útján 2015. június 14-én előterjesztett **panaszát** a 2015. szeptember 24-én megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – T. települési Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos jogi képviselője 2014. június 30-án postai úton előterjesztett beadványában előadta, hogy a 2014. június 14-én a panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedéssel szemben kíván panaszt előterjeszteni. Az ügyben már a T. települési Rendőrkapitányságon is panaszt terjesztett elő, ahol kérte, hogy a Testület vizsgálatát követően bírálják el az ügyét.

A panaszos kifogásolta, hogy az egyedül intézkedő rendőr nem köszönt, nem mutatkozott be, és a rendőri igazolványát nem mutatta fel. Ezzel véleménye szerint megszegte a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011 (IX.22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5.§-ának előírásait. A rendőr durva hangnemben beszélt vele, noha a panaszos az alkoholtesztet önként, együttműködő módon fújta meg. Sőt a rendőrkapitányságon a már sokkal udvariasabb rendőrök felhívására a Dräger légalkohol-ellenőrző készüléket is megfújta, és annak eredményét is elfogadta, így vérvételre már nem is került sor.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

A panaszos az ittas vezetés tényét elismerte a büntetőeljárás során, és véleménye szerint a rendőrtől is elvárható, hogy a jogszabályokat betartsa. Véleménye szerint akkor is megilleti a jogszabályoknak megfelelő intézkedés, ha ő vétett a jogszabályok ellen, amit már nagyon megbánt.

2) A panaszos 2015. június 14-én a T. települési Rendőrkapitányságon is bejelentette a panaszát, amit a rendőrség továbbított a Testület felé.

A panaszos előadta, hogy aznap robogójával közlekedett, amikor intézkedés alá vonták. A panaszos kifogásolja, hogy a rendőrautóból kiszálló rendőr nem mutatkozott be, nem tájékoztatta sem a rendfokozatáról, sem a szolgálati helyéről.

3) A panaszos jogi képviselője 2015. szeptember 14-én előterjesztett beadványában bejelentette, hogy megbízása az ügyben megszűnt.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) A kapitányságvezető 2015. augusztus 31-én kelt átiratában előadta, hogy a 2015. június 14-én 21 óra 49 perckor T. település, D. F. út. 176. szám előtt a szolgálati baleseti helyszínelői egyenruhában „Rendőrség, Police” felirattal ellátott láthatósági mellényben ellátott rendészeti jelleggel ellátott szolgálati gépkocsival a szolgálatot ellátó K. D. r. törm. észlelte, hogy egy személy Suzuki típusú segéd-motorkerékpár közlekedik. A r. törm. intézkedés alá vonta a segéd-motorkerékpár vezetőjét (panaszos), akinek személyazonosságát bemondás alapján állapította meg. A panaszossal szemben alkoholszondás ellenőrzést hajtott végre, amelynek eredménye 1.16 mg/l érték volt. A bűncselekményi gyanú miatt jelentést tett a központnak a r. törm, és erősítést kért az előállítás foganatosításához.

A helyszínre érkezett szolgálati gépkocsival az egyenruhát viselő közlekedésrendészeti alosztályvezető és a közrendvédelmi alosztályvezető

Ezt követően közölték panaszossal, hogy bűncselekmény megalapozott gyanúja miatt őt elfogják és a T. települési Rendőrkapitányságra előállítják a további eljárás lefolytatása érdekében. A rendőrök betartották az azonosításra vonatkozó előírásokat.

Az intézkedő rendőrök rendőri mivoltát az Rtv. 20. § (1) bekezdés a) pontja alapján az egyenruhájuk és az azon elhelyezett azonosító jelvényeik igazolták. A rendőrök öltözete megfelelt az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv öltözködési szabályzatának kiadásáról szóló 2/2014 (II. 12.) ORFK utasításban foglaltaknak. A panaszos által hivatkozott szabály a nem szolgálati egyenruhában teljesítő rendőrré vonatkozik.

Az intézkedés során az intézkedő rendőrök hivatalos hangnemben végig tisztelettudóan beszéltek az intézkedés alá vont személlyel. K. D. r. törm. köszönt, közölte az intézkedés célját, és kérte az okmányokat, majd megkérte a panaszost, hogy fújja meg a szondát. A kikerkező rendőrök szintén köszöntek, tájékoztatták az eljárás menetéről a panaszost, illetve a panasztételi lehetőségről.

A tájékoztatás közben a panaszos gyalázkodó hangnemben azt mondta, hogy „azt fel akarom jelenteni, mert nem köszönt” és közben a r. törm.-re mutatott. Ekkor a r. alezredes tájékoztatta, hogy az intézkedést követően jegyzőkönyvezik a panaszát, ami meg is történt.

Az intézkedő rendőrök végig kulturáltan, tisztelettudóan beszéltek a panaszossal.

2) Az intézkedést fogantató rendőr 2015. szeptember 1-jén a Testület megkeresésére írt jelentésében előadta, hogy az intézkedés kezdetén a panaszos nemének és a napszaknak megfelelően köszönt és a bemutatkozásával egyidejűleg köszönt. A rendőr a jelentése szerint végig tiszteletet tudóan, és kulturáltan kommunikált a panaszossal, őt folyamatosan tájékoztatta az eljárás menetéről, aki ennek köszönhetően együttműködő volt.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, és a II. cikkben rögzített emberi méltósághoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

Tekintettel arra, hogy a panaszos kifejezetten csak az azonosítási kötelezettség elmulasztását és az intézkedő rendőr hangnemét kifogásolta, a Testület mellőzte a közlekedésrendészeti intézkedés és az előállítás jogszerűségének vizsgálatát.

1) A rendőr azonosítási kötelezettségére vonatkozó kifogás kapcsán az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőr nem mutatkozott be, nem közölte a jelvéyszámát, illetve, hogy nem mutatta be szolgálati igazolványát.

A rendőrségi jelentés szerint az intézkedés során a rendőr eleget tett az Rtv. 20 § (2) bekezdésében foglaltaknak és miután a panaszossal közölte a nevét, jelvéyszámát, szolgálati helyét a ruházata pedig szolgálati helyszínelő egyenruha volt. Az előállítást fogantató rendőrök szintén azonosították magukat, egyenruhát viseltek, melyen az öltözködési szabályzat szerinti el volt azon helyezve a névkitűző, állományjelző, illetve a rendfokozati jelzés.

Az Rtv 20. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése kimondja, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a

rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

Az Rtv. idézett bekezdése egyértelműen rendelkezik: az intézkedő rendőröknek az intézkedés megkezdése előtt egyebek mellett, a rendőri intézkedés eredményességét veszélyeztető körülmény hiányában nevüket és azonosító számukat közölniük kell.

Az előadások közötti ellentmondást további bizonyítékok hiányában nem lehetett feloldani, így a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy rendőrök betartották-e az Rtv. 20.§ előírásait.

Mindezek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy ekörben a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

2) A panaszos sérelmezte a rendőr által használt hangnemet.

A Testület a panasz ezen része kapcsán emlékeztet az Rtv. fentebb hivatkozott 2. §-ára. Szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkárának a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, 2007. július 4-én Budapesten kelt közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a rendőrök által követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „[a] rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „[t]udatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg a tv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezeten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.” Az országos rendőrfőkapitány 2008. szeptember 10-én kelt, 25800/6/2008. RP. sz. határozatában ezzel a megközelítéssel egyetértett, és azt is kimondta, hogy még az intézkedés alá vontak „provokatív, durva, sértő magatartása sem mentheti az intézkedő rendőr ehhez hasonló viselkedését.”

A rendőri részletesen leírja az intézkedés során leírja a panaszossal folytatott beszélgetést, illetve megjegyzi, hogy éppen a panaszos beszélt flegmán a rendőrrel.

A jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőr előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel a rendőrök által alkalmazott hangnem tekintetében.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

IV.

A Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható meg az azonosítási kötelezettség elmulasztására vonatkozó kifogása kapcsán. A Testület továbbá nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93 § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2015. szeptember 24.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes,
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag